ארגון עובדי המים
Israel Water Works Association

8.2.2021

לכבוד -
ציבור צרכני המים
שלום רב,

<u>הנדון: הנחיות כללי אספקת מים לכבאות והצלה - הבהרות</u>

ב- 1.1.2019 נכנסו לתוקפם כללי המים (אספקת מים לכבאות והצלה)-תשעח-2018. לכללים אלו חשיבות רבה בתחומים רבים במקרה של שריפה, הצלה או צורך לספק מים בחירום בתחום הישוב. אי עמידה בכללים אלו יכולה להוות בעיה עבור בעלי התפקידים במגוון רחב של נושאים, מאחריות אישית לאי יישומם ועד לפגיעה כלכלית עקב אי תשלום דמי הביטוח או קבלת רישוי עסקים.

ב- 6.1.2021 פרסמה רשות המים הנחייה לספקי המים. ההנחיה יצאה בתיאום עם רשות הכבאות וההצלה הארצית. תוכנה היה שיש לציין באמצעות מערכת ה- ג'י.אי.אס (GIS) את מיקומם של ההידרנטים (התיקנים) המותקנים על רשת המים בישובים.

להנחיה זו חשיבות רבה ובעיקר לישובים בהם רשת המים ומתן מענה לצורכי כיבוי אש והצלה, אינם קיימים או לא עומדים בתקן (לדוגמא, הידרנט של "2 אינו תיקני, קו אספקת מים בקוטר שמתחת ל"6 נדרש).

על מנת להבהיר את הוראות כללי כיבוי האש, להלן מספר נקודות שנראות לנו כמתמצתות את הוראות הכללים ומהותן (ניתן לפנות אלינו לקבלת הכללים במייל).

1. "ברז כיבוי"– הידרנט לכיבוי אש על כל חלקיו. ההתייחסות לחוק התאגידים קובעת את החובה להתקין הידרנט תיקני.
2. "מהנדס ממונה" – מהנדס שמינה מנהל הרשות הממשלתית למים ולביוב לצורך מתן אישורים לפי כללים אלה. משמעות סעיף זה היא שתכנון וביצוע מערכת המים לכיבוי אש, חייב להיעשות על ידי מהנדס מוסמך.
3. "מעטפת הגנה" – אזור המצוי במרחק שאינו עולה על 26 מטרים מחזיתות מבנים קיצוניים ביישוב מסוים או מתחם ובלבד שקיים בינם לבין יער או חורש אזור מפגש במרחק שאינו עולה על 76 מטרים בקו אווירי; או אזור אחר שרשות הכבאות וההצלה הורתה שהוא מעטפת הגנה, ובלבד שהמהנדס הממונה אישר כי יש בו תשתית לאספקת מים בספיקה הדרושה לפי כללים אלה - הנחיות אלו נכונות בעיקר לישובים השוכנים ליד יערות, חורשות, שמורות טבע, שדות בור ועוד. כאמור, ההגדרה על מעטפת הגנה נתונה בידי שירותי הכיבוי וההצלה.
4. "ספק מים" – מי שמספק מים לפי רישיון; "רישיון" – רישיון הפקה שנתן מנהל הרשות הממשלתית לפי סעיף 23 לחוק המים, התשי"ט-1959 – אלו אולי הסעיפים החשובים ביותר מבחינה רגולטיבית. סעיפים אלו קובעים מי הספק ואת אחריותו לניהול משק המים בישוב על כל היבטיו. ספק יכול להיות תאגיד מים וביוב, עירייה, מועצה אזורית והישוב הכפרי עצמו במידה והוא מנהל את משק המים שלו באופן עצמי (ברוב המקרים בהתיישבות הכפרית המתכננת).

ארגון עובדי המים | ייעוץ, תכנון וטיפול במערכות מים וסביבה
קיבוץ אייל ד.נ שרון תיכון מיקוד 45840 | טלפון: 09-7903444 | פקס: 09-7903440
שתף בפייסבוק | www.iwwa.co.il | Mail: iwwa@iwwa.co.il

5. ספק מים יתקין צנרת ומיתקנים לאספקת מים ויספק מים לצורכי טיפול באירוע כבאות והצלה לפי כללים אלה – סעיף זה מעצים את חובת ספק המים לפעול על פי הכללים.
6. ספק מים ימסור לרשות הכבאות וההצלה את מיפוי ברזי הכיבוי שבתחומו לרבות אלה המצויים באתר מילוי כבאיות, באופן שיורה לו מהנדס הממונה – סעיף זה מבהיר את אחריות ספק המים ואת פניית רשות המים במכתבה מ- 6.1.2021.
7. קוטר צינור מים ראשי במעטפת הגנה לא יפחת מ-"6.

א) ברזי כיבוי באזור מגורים יהיו במרחק שלא יעלה על 120 מטרים זה מזה. ב) ברזי כיבוי במעטפת הגנה ובאזור תעשייה יהיו במרחק שלא יעלה על 80 מטרים זה מזה. לסעיפים אלו משמעות רבה ביותר הן בהיבט התכנון והן בהיבט של העלויות להן יידרש ספק המים על מנת לעמוד בכללים.

8. ספק מים רשאי, באישור מהנדס ממונה, לספק מים לשימוש באירוע כבאות והצלה, במדידה לפי חוק מדידת מים, התשט"ו-1955, באתר ייעודי למילוי רכבי כיבוי (להלן בסעיף זה – אתר מילוי). לסעיף זה שני היבטים:

א. אופציה להקמת מתחם למילוי כבאיות מחוץ לישוב (בניגוד למתווה "מעטפת הגנה"), מתחם שעשוי לתת מענה לכמה וכמה ישובים בסביבה. מתווה זה נכון לאזורים הרריים ומישוריים.

ב. מתן יכולת למדידת המים שנצרכו, נתון שאמור להיות מוגש לביטוח כחלק מההוצאות והנזק.

9. אין בכללים אלה כדי לגרוע מחובתו של בעל רישיון עסק לעמוד בדרישות הספיקה ולחץ המים במערכות המים במקרקעין שבהם פועל העסק לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, ומאחריותו לפי כל דין – סעיף זה מבהיר נקודה חשובה ביותר – עמידה בכללי כיבוי האש וההצלה, הנה במסגרת רישוי העסקים. באי עמידה בתנאי הכללים, לא יינתן רישיון לעסק (כולל, אכלוס, הפעלת המקום ועוד). ראוי לציין שמערכת כיבוי האש בישוב אינה צריכה לתת מענה לצורכי איגום מים לבעלי חיים בתחום הישוב, כגון רפת שבמידת הצורך ועל פי דרישת רישוי עסקים אמורה לתת מענה פנימי לצורך זה באמצעות נפח איגום מים. הדברים ברורים יותר בתנאי רישיון העסק בתעשייה, שם משמעות כללי כיבוי האש מוקפדים הקפדה יתרה.

ארגון עובדי המים, העוסק באמצעות מדור התכנון שלו, רבות בתחום כיבוי האש.
עד כאן עיקרי דברינו. נשמח לעמוד לרשותכם.
בברכה,

איתן ישראלי
ארגון עובדי המים